

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ”

град Перник 2300, кв. “Монте Карло” №1, тел. : 076 607612, e-mail: school@ouivanrilski.com

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

Цветана Пиралкова
Директор

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО,
ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО
ОБРАЗОВАНИЕ
за учебната 2022 - 2023 г.**

Училищната програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е приета на заседание на Педагогически съвет /Протокол № 10 от 09.09.2022 г./

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата е съставена съгласно държавния образователен стандарт за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Изготвена е след анализ на потребностите на училищната общност и определяне на приоритетите, свързани с реализирането на целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Тя се осъществява в училищното образование в различни форми. Програмата определя институционалните политики за реализиране на ДОС по Наредба №13/21.09.2016 г. .

СЪЩНОСТ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда. Както и за формиране на гражданско съзнание и добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

ЦЕЛИ

ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

ПОДЦЕЛИ:

1. Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
2. Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глоболизиращия се свят;
3. Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
4. Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
5. Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
6. Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
7. Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
8. Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
9. Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
10. Да познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

11. Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
12. Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

1. Да възпитава в демократичните ценности;
2. Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа, чрез реализиране на тематични области, съгласно Приложение №5.
3. В заниманията по интереси.
4. В рамките на целодневна организация на учебния ден.
5. Училищна програма „Без свободен час в училище”.
6. Интегрирано по учебни предмети.
7. Чрез интердисциплинарни програми, проекти, модули или дейности по избор на учителя.
8. Чрез дейности за развитие на класа като общност.
9. Чрез дейностите по обща подкрепа за личностно развитие.
10. Като самостоятелни, избираеми модули от профилиращите предмети биология и ЗО и химия и ООС .
11. Участие в клубове и неформални групи по интереси.
12. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията- разписани детайлно в Механизъм за противодействие на тормоза. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и

конфликти в училище семейството и обществото.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. Определяне на училищни ритуали.

- а) Всички училищни тържества започват с химна на Република България и издигане на националния флаг на фасадата и пилона на училището или в залата на честването.
- б) На 15 септември всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено под ударите на барабанче от знаменосец и две асистентки, показали отлични резултати в образователно-възпитателния процес.
- в) Официално раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование.
- в) Награждаване на отличили се ученици и учители.
- г) Поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме.
- д) Честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;
 - Ден на мира – 21.09.2022 г.
 - 119 – години ОУ “Св. Иван Рилски“ – м. 10.2022 г.
 - Честване на Деня на народните будители - 28.10.2022 г.
 - Честване на обесването на Васил Левски и почетен караул от учениците от VI клас, в памет на Апостола – 19.02.2023 г.
 - Честване на Освобождението на България – 02.03.2023 г.
 - Ден на Европа – 09.05.2023 г.
 - Тържествено честване на Ден на славянската писменост – 24.05.2023 г.

2. Определяне на училищни символи и други отличителни знаци

А) Символи

- 1. Знаме на училището
- 2. Химн на училището
- 3. Лого на училището
- 4. Ученическа униформа – тъмночервен елек с емблема на училището, бяла риза и вратовръзка

Б) Почетни знаци

- 1. Почетен знак
- 2. Летописна книга

II. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление.

2. Организиране на доброволчески дейности в и извън училище;

2.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално положение;

2.2. Организиране и участие в Благотворителни концерти в помощ на болни и пострадали в инциденти;

2.3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи - Акция за събиране на пластмасови капачки.

3. Поддържане на интернет страницата на училището - информация за участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.

4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

4.1.Подкрепящи здравето:

- Световен Ден за Борба срещу СПИН - 01. 12.2022 г.;
- Национален Ден на спорта – да се отбележи в часовете по ФВС по преценка на преподавателите. 18. 05.2023 г. ;
- Световен Ден без тютюнопушене – беседа с презентации в ЧК - 30. 05.2023 г. – в рамките на час на класа, съвместно с РЗИ.

4.2 Подкрепящи толерантността:

- Международен Ден на толерантността – беседа в ЧК, изработване на табла в часовете по изобразително изкуство - 15. 11.2022 г.
- Световен ден за борба с тормоза в училище – мероприятия свързани с деня на розовата фланелка. 26.02.2023 г.

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

- Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи - 18. 11. 2022 г.

4.4. Подкрепящи правата на човека:

- Международен ден на Детската книга - 02. 04.2023 г.
- Международен Ден на детето - 01. 06.2023 г.

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

- Световен ден на водата – 22.03.2023 г.
- Международен ден на Земята - 22.04.2023 г.
- Световен ден на околната среда – 05.06.2023 г.

4.6. Съхраняване на традициите:

- участие на ученическа група в международния фестивал "Сурва" – м.01.2023 г. и в конкурс за рисунка;
- участие в конкурс за най-оригинална мартеница;

4.7. Организиране на обучения на учениците съвместно с БМЧК, РЗИ, МВР на тема:

- Защита на населението от бедствия и аварии;
- Оказване на първа помощ на пострадал;
- Превенция на СПИН, достоверна и адекватна информация за ХИВ/СПИН (съобразена с особеностите на пътищата за инфектиране с ХИВ в страната), начините за предпазване от инфектиране с ХИВ, правата на хората (децата възрастните), живеещи с ХИВ/СПИН и възможностите за подкрепата им;
- Превенция на зависимости;
- Опасностите в интернет.

5. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

III. ДЕЙНОСТИ

А) В часа на класа чрез занимания, дейности и проекти по тематични области:

1. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. Толерантността и интеркултурния диалог;
3. Безопасност на движението по пътищата;
4. Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
7. Опасностите в интернет пространството.

Б) Национална програма "Без свободен час" – модул „Без свободен час в училище“

В ОУ „Св. Иван Рилски“ се прилага тематична програма гражданско образование по НП „Без свободен час“ – модул „Без свободен час в училище“, която определя водещите принципи, задачи, цели и дейности, както и очакваните резултати. Програмата съдържа пет тематични ядра и конкретни теми към всяко едно от тях, засягащи гражданското, здравното и интеркултурното развитие. НП „Без свободен час в училище“ се актуализира всяка учебна година.

В) Училищна програма „Моята България“

В ОУ „Св. Иван Рилски“ с учениците то V клас ежегодно се провежда училищна програма „Моята България“. Тя е посветена на различни бележити дати от нашата история и има за цел да възпитава учениците в патриотизъм, любов към България и гордост от постиженията на нашия народ.

Г) Ученическо самоуправление

1. Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейности на ниво паралелка;
2. Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление;
3. В състава на ученическия парламент влизат председателите на паралелките от IV до VII клас.
4. Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година.
5. Редовни заседания на УП се провеждат всеки първи петък от месеца в училищния Екоцентър. При необходимост се провеждат извънредни заседания.
6. Ученическият съвет разработва годишен план, съобразен с годишния план на училището.
7. Представители на ученическия парламент имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на общественния съвет в училище.
8. Ученическият съвет участва в разработването на етичен кодекс на училището.

9. Ученическият съвет разработва и участва в реализирането на проекти.

Д) Занимания по интереси в групите за целодневна организация на учебния ден

1. Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.
2. Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
3. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
4. Дидактически игри - образователни и развиващи.
5. Народни традиции, обичаи и празници.
6. Безопасност на движението по пътищата.
7. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
8. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

IV. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ

ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

1. В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети - биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика.
2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.
3. Чрез добри практики – интердисциплинарни уроци.